

Teodor Križka

Simeon

*A teraz prepustiš ma, milosrdný Pane,
uzreli spásu slepé oči múk,
viac nechcem vidieť, čokoľvek sa stane,
mne stačí tento nepočutý hluk.*

*Jasajú vtáky na prístreškoch sveta,
z konárov stromu v tvojej záhrade,
nuž teraz prepustiš mňa, slepé dieťa,
veď uvidel som spásu, čo je na rade.*

*Rozkvitli sady driemajúcich stepí,
vytryskli vody utajených riek,
i uvidel som, hoci som bol slepý,
na konci časov spasiteľný vek.*

Impresia

*Chodníček za láskou
vyústi do lesa.
Les plný peniažkov,
sypú sa nebesá.*

*Predo mnou kráča tieň,
mäkko a pošepky
z tých mincí lesných stien
lúpe si, z omietky.*

*Za ním sťa za psíkom
na pevnej retiazke
vedú si básnikov
za krk sny o láske.*

*Hľa, schody zámocké,
princezná uzná mi
tú chôdzu na vôdzke
zlatými mincami.*

*Au! To je predsa trň!
Láska si vymýšľa.
Oči sú oči sŕn,
princezná neprišla.*

*Ale les zasvieti
dierkou vždy odznova,
tou dierkou v pamäti,
ktorá je kľúčová.*

Filo-fóbna

*Aj keby som bol anjel, nezanechal stôp,
pre jedných by som bol fil, a pre iných zas fób,*

*pre všetkých čudák v hrudi s párom hrozných chlopní,
filnou i fóbnu, skrátka na všetko vždy schopný.*

*Bolo by lepšie, keby dakde po priekopách žil
ten hlúpy, hriešny fób, no rovnako aj fil
a s nimi do pekla šla každá chvíľa, každá míľa,
ktorú už prešliapali nohy fóba, no i fila.
Čokoľvek podnikneš, máš zaraz biľag fóba
alebo fila, taká je už doba.*

*Taký je človek vnímavý, hneď na všetko ťa uschopnil,
pre jedných si len rusofób, pre druhých rusofil,
židofil, židofób, no skrátka - vždy sa nájde róba
pre fila, rovnako pre mizantropa fóba.*

*A mne sa žiada dodať, pokoj dajte mi,
tie moje fóbno-filné chlopne nie sú pre schémy.*

*Ja len viem, kto ma okráda, kto mi vládne
a kto mi pomáha, a kto ma chce mať na dne.*

*Ja len viem, komu to a načo presne slúži,
že Kristus na kríži plače za nás krv, nie slzy.*

Ako ma miluješ

*Ako ma miluješ, keď myslím na teba,
len sa mi ráno oči otvoria.
Dýchaš mi do tváre, a moja pahreba
opäť sa rozhorí, tá moja pokora.*

*Ako ma miluješ, keď rozzvoní sa spiež
tisíckrát denne v mojej hluchote.
Slepnem, no vidím ťa, až tak ma miluješ,
po hláske hlásku, notu po note.*

*Ako ma miluješ, keď nič mi netreba,
keď každou bunkou ako lístím sad
po tebe túžiaci chcem k tebe do neba,
len myslieť na teba, a nikdy neprestať.*

Pri prameni

*Odhŕňam rukou zlatý rubáš lístia,
studničku hľadám, pijem svätú krv
z tej rany v boku zeleného Krista,
smädnejší ako kedykoľvek prv.*

*A Kristus dá mi napiť sa aj z dlaní,
len odkryť treba biele okraje.
Prikladám ústa na všetky tie rany
a ozdravievam, každá svätá je.*

*Akoby som sa nahol k rodnej studni,
hladina moje ústa bozkáva,
zelený Kristus, zmŕtvychvstalý, vládny,
koruhva rodná, rodná zástava.*

Pri prameni (2)

*Je anjel, chodí po krajine
a hľadá miesta v boku na stráni.
A kým sa tento vesmír nepominie,
požehnáva tým stráňam ranami.
Čo sa len v zemi dieťa natrápilo,
vyronila sa slza spod obrú.
Hľa, stigmatizovaný páter Pio,
pod rebrom stráne voda - krv.
Za mihalnicami tráv skrýva niva
potoky slz, i rosu na liste.
Voda, krv zeme, sama čistá, živá,
umýva naše ruky nečisté.*

Zápas

*Odkiaľ to príde, že som taký drzý,
vadím sa s tebou, prosiac nebesá,
až po tvári mi tečie pot a slzy
do potu ďalšiu soľ mi zamiesia?
Z čoho sa berie, z akých žriedel, odkiaľ
tá sila črtáť čierne po bielom,
a kto ju v našich ramenách tak odklial,
že zväzujeme krídla anjelom?
Čo ak to celé iba značí, že byť
znamená z krídel takých prečistých
zviazať si rebrík, po šteblíku šteblík,
a vystúpať až k nebu ako vzdych.*

Nahota

*Taká je duša holá
bez úbohého tela,
ako je nahá štóla
bez kňaza, bez lúk včela.
Ako je nahé telo
bez trička, bez košele,
akoby osprostelo
pol sveta v jednej včele.
Čo si len počať s tvárou
bez duše, s prázdnu jamou*

*očí (čo akých krásnych tvarov),
s tým úložiskom klamov.*

*Kam podieť srdce
za tvárou na smrť sýtou,
do prázdna siahajúce
po odrobinky citov.*

VINOBRANIE

*Len ako kvapka stekám po živote,
aby sa napil lístok viniča.
Len ako hlasné ticho v note.
Ostatné mi už Pán Boh požičia.*

*Studenou rannou dlaňou si ma bralo
po kvapkách bralo v úbočí.
Zbieralo rosu, až si nazbieralo
na jeden ľudský nárek do očí.*

*Viničné lístky pijú pot a plačom
bobule omyjú a napoja.
Až prídu škorce, bude jasné, na čom
tak dlho visia tóny z hoboja.*

*Vtáčí krik ulomí a zdvihne pieseň.
Čo na tom, že vždy rovnakú.
A nakoniec sa predsa vznesiem
vysoko v dákom vtáčom zobáku.*

*Čo zostane, to prejde prešom,
až znesú hudbu z úbočia.
A daromne sa obzrieš, kde som,
kým sa ti v slzách pery omočia.*

Žobrák kráľom

*Som iba žobrák. Mám len, čo mi dajú -
pár drobných mincí vo vrecku.
Tie vtáky, ktoré odleteli na juh.
A oblohu, vlast' očí nebeskú.
Ale v tej chudobe som kráľom,
i od bankárov bohatší.
Mám v hriešnej duši mier, a pax, a šalom,
a to mi celkom postačí.*

*Trafím tam celkom poslepiacky,
pol kráľovstva dám za koňa:
za oblaky, až znova moje vtáčky
na jarnom nebi zazvonia.*

O dvoch márnostiach

*Stretol som mnoho múdrych,
rozličné mám dojmy,*

po jedných vidím knihy,
po iných zas vojny.
Jedni mi zanechali svoje sny,
a druhí smrť,
vraj boli bezmocní.
Všetko je márnosť,
počuť Kazateľa,
no lepšie ako zavraždiť
je zanechať kus diela.
Jeden, kam príde,
sadí ľalie,
a druhý v lone matky
dieťa zabije.
Všetko je márnosť,
je však márnosť dvojaká,
vyliečiť z rán
či zabiť vojaka.
Niet dobrých či zlých
národov a krajín,
je iba človek Ábel,
no a človek Kain.

Pozvanie

Tak jednoducho ako lúku štiav
veleb tu so mnou krásu, chváľ a sláv.
Neprekáža mi, že sme zemou brudní,
hlavne, že v Bohu stávame sa ľuďmi.
Každúčkým gestom smrti jamu kop,
k životu prekop životom svoj hrob.
Hlušinu obráť naruby a nájdi rudu,
tú žilu časov, ktoré boli, sú a budú,
a všetko chabé nechaj nazmar hlušine,
a Boha chváľ, len Boha jedine.
Odkáž to deťom, ako ja som deťom vravel,
chváľ život, ako lúku chváli šťavel
či ovečka, čo chváliť nevie inak, iba bľačaním.
Veď Boh ti sľúbil: Ver, a ja ťa zachránim.

Trinásta komnata

Sú nepoznané ťahy na portréte,
poryvy skryté do štruktúry plátna,
kam vy už za mnou ďalej nemôžete.
Tam vaša vôľa nie je vám nič platná.
Aj sám tam chodím iba v chvíľach sviatkov,
keď farby dovoľia mi, na chvíľu ma vpustia

cez zadnú bránku, poza humnú, skratkou,
a bolesť v srdci prereže mi ústa.

Aj keby som ta trafil popamäti,
nebolo by tam žiadnych tajných dverí,
darmo by sa svet javil rozovretý
až na kosť mojej neduživej viery.

To je môj domov. Bezmocný a kľavý
vraciam sa k nemu , keď je duša čistá.
Ja, večný hosť. Len klobúk snímam z hlavy
a prežehnám sa pred obrazom Krista.

Ex oriente Lux

Na západ hľadím, ku vzdialeným riekam
včerajších hriechov, ktoré v noci tonú:
Ľutujem, Pane, satana sa zriekam!
A na východe hľadám tvoju tóňu.

Úsvitné chvenie leje sa mi vlnou
do roztvorených očí, na dno srdca
a s vierou v Teba, láskavou a plnou,
vychádza slnko, naplňa mi pľúca.

Vraj som len taký zatrpknutý ktosi,
veršiky píšem, uravievajú kňazi.

No ešte sa mi od ľútosti rosí
ďaleký pohľad, keď sa dobré kazí.

Na východ hľadím, ku úsvitu, niekam,
kde rieka plyní pokojná a krásna.
Západ sú pády, ktorých sa tu zriekam,
východ si ty, to Teba prosím, spas ma...

Do pamätníka

Nad lásku, čo k tebe cítim, niet:
aj keby mi srdce puklo, leť.

Nebol som a nie som k tebe zlý,
no leť, ani sa len neobzri.

Leť a ži si podľa svedomia,
a nech ti tam krídla nezlomia.

No keď budú predsa zlomené,
spomeň si ma aspoň po mene.

Z bolestí sa naše srdcia vylížu.
Polož za mňa kvietok ku krížu.

Polož dlane na kmeň osikám,
kde sa práve bozkom dotýkam.

Krádež

Koľkokrát ústa zašívam si tieňmi,
k pavúkovi sa modlím, nech mi viaže
na perách siete! Už viac nepremeň mi,
môj drahý Bože, na spev noty tiaže...

A predsa úzkosť spopretrhá putá,
na vôľu pustí vtáčky z mojich klietok,
vypustí báseň, úžasného chrta,
nech chytí králika, no prinesie mi kvietok.

Zapovedám sa, neskúsim už viacej
vystreliť ružu papierovej krásy.
A predsa tebe, bdejúcej či spiacej,
pobozkať musím odstrihnuté vlasy
v škatuľke môjho sna. Ty o tom nevieš ani,
čím viac ťa milujem, tým väčšmi púšťam
motýľiu krásu z roztúžených dlaní.
Len priložím ju naposledy k ústam.

On

Ked' vylejú sa rieky, jazerá
otvorí oči dokorán, mám pocit,
že si ma ktosi veľký prezerá,
ten ktosi, koho nemusíme prosiť,
sám plní, čo sa nám len zamanie.
Studničku v stráni, lávku na potoku,
i nadšenie, i po ňom sklamanie.
A všetko len tak, prosto, bez nároku.
Vidí nás zvnútra prv než navonok,
v semienku vidí vopred výhonok,
či zajtra vyľahne sa z vajca sliepka
alebo kohút, či sa z tehál zdvihne chrám,
a kade chodí, tade si to šepká,
a básňou, no aj básnikom je sám.

Zlatá priadka

A dookola, dookola, dookola
krúti sa vesmír zmäteno,
a čas tam chodí do kostola,
a navíja sa na to vreteno.
A nad tým časom sedí priadka,
čas pradiť z jemnej kúdele,
a zo všetkej tej priadze natká
dni smutné, no i veselé.
A z kúdele má priadka hlavu,
z nej odvíja tú tenkú niť,

bolesť i slávu, i tú pravú
chuť neúnavne byť a žiť.
A z kúdele je priadka celá,
tá stará priadka života.
Až napradie tej priadze veľa,
znova sa celá namotá
na samu seba, na podobu
tých prvotných, tých dávnych hmiel,
a vstane ako mŕtvi z hrobu
jej počiatok, kde našla cieľ.

Skrátka

Od narodenia sa mi žiada vyššie,
až za spev lastovičiek, skrátka,
kam nedosiahol Friedrich Nietzsche,
ale kde prebýva už moja matka.
Kam by šli všetci takí hrozne smutní,
umučení a za života svätí,
ak by nie Nietzsche, ale Boh bol mŕtvy,
a načo by sa narodili deti.
V drevákoch matka osievala pole
a v letných klasoch čítala svoj údel,
z chleba a z vody, a nie z ľudskej zvole,
a o tom pieseň tryská vtákom z hrdiel.
A o tom buble od prameňa riečka,
a o tom mlčí rieka v širom ústí,
a moja duša pije z toho mliečka,
a mŕtvy Boh má aj v tom živé prsty.

Kúzelník

Obloha, futro nebeského saka -
rána ho vyvracajú naruby.
Tým kúzlom svitanie ma láka,
keď vyťahuje z vreciek holuby.
Koľko len vtákov máva v každom vrecku!
Vreciek i vtákov - hádam tisícky,
viac ako v dlani drobných zrníek piesku,
púšťa ich, raz a navždycky.
Tou voľnosťou ma naostatok zláka,
na jeho hrudi zaspím nakoniec,
v tom bočnom vrecku jeho saka,
pri ruženci sťa lakomec.

Ples

Nebýva často, že aj luster zmlkne
a naučí sa zlato naspamäť.

*Krúti sa okraj tvojej dlhej sukne
iba pár centimetrov od parkiet.*

*Nesie ťa hudba, tiež sa v kruhoch šíri,
vória ich členky notu po note,
tú nehu zhudobnenú na klavíri,
neopakovane, raz v živote.*

*Len vánok sa smie dotknúť tvojho šálu,
len vánok sa s ním mlčky pohráva,
tak úctivo, až roztancuje sálu
aj moja túžba, zlá a zvedavá.*

*Dotýka sa ma, vznešená a nahá,
keď pre krásu jas túžbu rozopol,
a zalieva mi srdce lávou blaha,
kým nezhorím v nej do tla, na popol.*

+ + +

*Jar trpí dážď a leto trpí suchá,
a pole trpí znoj i kaluže,
a Pán Boh trpí činy môjho ducha,
a môj duch trpí, darmo neluže.*

*A zima znáša sneh, a jeseň znáša
pád lístia, ako pýchu znáša stud,
a pieseň znáša mňa, a víno fľaša,
tak dajako aj život znáša smrť.*

* * *

*Jar spúšťa dlhé prúdy vôd,
z poľa sa voda valí, z hája,
za schodom prekonáva schod,
potokom holé brehy krája.*

*Z tých vôd sem chodí nebo piť
a veru pije ako dúha,
no pre mieru má zvláštny cit,
pán nádhery, jej verný sluha.*

*Korene vŕba namáča
do čínov vôd i do výčínov,
a voda krája z koláča
brehov s ich vtáčou okarínou.*

*Víchór sa mení na monzún,
pohládza kmene nežnou dlaňou.
Prichádzam z jari o rozum.
Bude mi opäť smutno za ňou.*

Zmrŕtvychvstanie

*Keď sa trhá kôra lesnej prsti,
predjariu sa zázrak podarí,*

*má nás v hrsti, sotva nás už pustí,
vodí si nás na tom kantári.*

*Mňa si taktiež na tej vôni vodí,
na tej čistej snežnej bielobe,
za ktorou sa náhlím po dva schody,
k podobe, čo žiari na hrobe.*

*Otvára sa veko každej truhly,
každý ľad je zrazu pritenký
pre holúbky, ktoré náhle vtrhli
z podsvetia k nám. Ajhľa, snežienky.*

+ + +

*Moja vlasť, to je monarchia krásy,
kde nádhera je dobrá kráľovná,
znie hudba, keď si rozčesáva vlasy,
sklonená ako klenba nado mňa.*

*Krása je oheň, oheň nahor planie,
oheň, čo horí v duši dovnútra,
to vtedy, keď si ako na organe
na mne hrá v noci, sama prismsutná.*

*Na mojich kostiach neprestajne hrá si,
na strunách mojich nervov, čriev a šliach,
akékoľvek sú nepriaznivé časy,
a keď hrá, nemám obavy a strach.*

*Keď hudba znie, niet vo mne žiadnej tiaže,
je len šum krídel, ktorý do piecky
prikladá ten, čo všetkým veciam káže,
Kráľ, Sudca, Pastier, Veľkňaz nebeský.*

*V krajine básne nemávajú kráľov,
tam ako v kostole sú všetci rovní si,
tam kdesi v kúte s nesmelou a malou
dušičkou sedím v zadnej lavici.*

Host'

*Navštíví nás to bez pozvania,
to bohatstvo, to ímanie,
a za nás sa to v srdci klania,
a s ním k nám nebo privanie.*

*Obráti naruby a zruča,
a od základov postaví
boží chrám vnútri nášho srdca
zo svetla, z pokoja a z úľavy.*

*A kvitne v nás, a zrie v tom leto,
ako ľan spevnie v povriesle,
ďaleko je to tak, že je to
hlboko v nás, kým vôbec sme.*

A v ňom sme tak, že ani nie sme,
už je len ono, vznešené,
a skladá si v nás svoje piesne
až do ostatku jesene.

Host' (2)

Navštevuje nás jeden z krásnych hostí,
vlastne ten najvzácnejší z nich.
Kým príde, v človeku sa postí
ešte aj dych, a každý vzdych.
A chystá sa naň každá bunka,
a duša máva čistý stôl,
i chlieb a víno plné slnka,
hej, radosť, víno, chlieb a soľ.
Keď príde, príde iba v tichu,
zatajíš dych a cítiš jas,
čo píše prstom po kalichu
znamení prichodiacich čias.
A chceš byť zrazu takým krikom,
čo horí, ale nezhorí,
a chceš byť takým tichým krikom
znamení, lásky, pokory.

Dievča s jahodami

Fotografia z roku 1909

Rovina. Nebo nízko nad stepou.
Chodníček k nebu. Dievča s jahodami.
Oproti kráčam s dušou prislepou,
popri nej prejdem, žiadnu nepodá mi.
A predsa čosi po nej zostane.
Motúzik vône na uzlíčku zmyslov,
tajomné, nepoznané poslanie.
Potráp sa, básnik! Sformuluj ho, vyslov.
Myšlienky ma dnes všetky predišli
a aj tá krása, ktorú dopriať smieš mi,
vôbec nič iné nemá na mysli,
iba ten obraz, voňavý a nežný.

Stavy

Nad riekou opar, vydýchla ho z úst
krajina skôr, než zahalí a zmĺkne
chudobné telo po zime a prst
spustí jej z kolien zeleň dlhej sukne.
Čochvíľa mliekom naleje sa hrud'.
Básnik je vtedy ozaj takej mienky,
že niet krajšieho, než ju obopnúť,
a chce byť súknom po jej ladné členky.

*Zem chystá plátno, kraju ponúka
od buka do buka z tej svojej zimnej piesne,
a zjari strihá tiež od buka do buka,
a predstavte si, napriek tomu presne.*

+ + +

*U Pána Boha iba nedouk,
len taká kľavá, neosožná ruka,
kradnúca večne z medu jeho lúk,
hoci med Pán Boh dopredu mi núka -*

*to som ja. Klamár, zlodej, kmín,
pod samým sebou odpálená mína.*

*Pane, už koľko liet a koľko zím
na milosrdnom mlieku dojčíš si ma.*

*Piesočná púšť a šíra suchá step,
len na zápästí ustavičnej rieky
nehmatateľný, nezreteľný tep,
detinský vzdor, čo vymýšľa si prieky.*

*Na svojom tele, zlom a meravom,
bolesti cítim, bez pochyb však uznám,
ja trpím právom, a ty neprávom,
a zalamujem ruky, dojatý až k slzám.*

Nepatrím k mníchom

*Nepatrím k mníchom, obutým či bosým,
aj keď už roky žijem ako mních
a každým nádychom tu Boha prosím,
a prosím výdychom v tých časoch zlých,*

*nech ešte bolesť zvláda moja miecha,
a bolesť nech ma zvláda na dne síl,
a nech mi ešte úsmev v tvári nechá,
aby môj smútok blížnych neťažil.*

*Nech zastavím sa cestou na znamenie,
keď uzato ma šťastie odmieta,
no aj keď preženie sa osamenie
na červenú sťa správna kométa.*

*A prosí za mňa nádych, prosí výdych,
na srdci búšiac ako vo zvone,
nech spev ma chráni pred obdivom blížnych,
a odpudivý nech som mamone.*

*A plnosť slov mi vyprosuje z ticha,
pre nehodného mnícha-nemnicha,
nech celým telom nasáva a dýcha
sekundu po sekunde tak, že nedýcha.*

*A zamknuté sú pre mňa v nebi dvierka,
kým nepretavím striebro v spev a cnosť*

*k oblohe, tam, kde anjelom sa lesknú čielka,
kým smrť sa ku mne neprivinie, dosť.*

Bagately

*Prenáša čistým duchom pevniny,
a pritom o mňa tiež má záujem,
za všetko vinný, že je nevinný -
no ja mu za tie viny ďakujem.*

*Ďakujem mu len tým, čo jeho je,
dieťa, čo po sebe si uprace,
len básnik z jeho rehole,
kde chodí modlievať sa ku kráse.*

*A ďakujem, že dal mi podobu
a na svoj obraz stvoril človeka,
i že si ma raz skryje do hrobu,
nezabudnúc prísť po mňa zďaleka.*

*A ďakujem mu, že raz pozbiera
do všetkých končín rozvláčený prach
tých kostí, ktoré nádhera
ponesie k nemu na rukách.*

Cena

*Sneh práve kvitne na čerešni,
v okne mi oddychujú pávy.
Aký som, dobrý Pane, hriešny,
načo mi toľko slávy!*

*O chvíľku vyjde spoza susedovej strechy
slniečko zlaté, toľké ako medaila,
a Pán Boh odpustí mi, odpustí mi(?) hriechy,
čo na svedomie pýcha nakládla.*

*Odložím pero, už je dokonané.
Do okna hľadím ustatý - sťa pena,
no pena udivená, taká udivená!*

*Slniečko nad strechou, to včasné, ranné
vystupovanie na javisko z tieňa,
nápravná moja Nobelova cena.*

Dvojaké viny

*Ako mňa páli vášeň, smäd a oheň,
tak iných spaľuje zas plameň z ľadu.
Súcitím s nimi, lásky nie je hoden,
kto s láskou nedá srdce do súladu.*

*Rozumiem chladným, inak celkom milým,
no aké je to všetko zvláštne,
že ten, čo toľko chladu uštedril im,
mne uštedril zas toľko vášne.*

*Nie, neposudzujem ich chladné činy,
aj keď chlad toľko hany na mňa stratí,
veď vďačný som, že nie som chladom vinný,
že som len samou láskou vinovatý.*

Jarné lesy

*Jarné lesy z vtáčích nárečí sú,
zavše nás to dvíha, zavše bolí to.
Prepadá to ako cez riečicu,
prepadá to nami ako cez sito.
Na jar treba odložiť sa bokom
od všetkého, čo je pochabé,
nepresypať ani jedným okom
zvodnú krásu lesnej Betsabé.
Chodím k lesom ako nahý Dávid,
akoby som chodil do neba,
hluchý na to, aby som smel sláviť
život vôkol len sám zo seba.
Do lipových hájov, do dúbravy
s túžbou iba čistou, vznešenou,
ako oslík, taký tvrdohlavý,
chodím sať z tých božích prameňov.
Chodím k lesom, kde sa človek skloní,
odpočúvať básne do smrečín,
denne piť a opiť sa z ich vôní,
no a spievať tým ich nárečím.*

Nagyiván

*Ach, nekonečná, šira Hortobágyi!
Musel sa veru niekto z mojich predkov
na tvoju voľnosť v duši podobať,
keď fascinuješ ma aj smietkou
zo skromnej štedrosti, vždy rovnej ako stôl.
S pravidelnosťou skorých jarných vtáčat,
keď vedľa kríža zlietajú sa na kostol,
nevediac prečo, musím sa sem vracieť.
Hortobágyi, domov bielych bocianov,
vlast' rohatých stád, vahadlových studní,
hrob mojich predkov, vždy sa s oddanou
túžbou sem vraciam, očistiť sa brudný.*

Prichytený

*A píše, píše po tom čiernom plátne
tenučkým brkom úsvit nad horou,
a píše, píše celkom bezodplatne
s pokorou briez, a líp, a javorov.*

*A naberá tým štetcom z nežných farieb
a primaľúva stromom konáre,
a ja mu sadám ako vrabča na lep,
v opare sedíme tam po páre.*

*Sedíme s tebou, tesne vedľa seba,
jeden pár... dva... tri... Kašľať na čísla,
podstatné je, že na okraji neba,
aj keď si ťa len túžba vymýšľa.*

Noc s Malevičom

*V okennom ráme obraz noci,
len Malevičov štvorec, a nič viac,
o jednu drobnú hviezdu prosí,
ak nevydá tá prosba na mesiac.*

*A noc je prázdna, noc je jemná,
utkaná mäkko zo spánku sťa plyš,
a prázdnota, tak prejedená temna,
dvíha ti viečka nad stolom, keď spíš.*

*Na stole hlava, v hlave plnosť svetov,
kozub, pár iskier svieti v popole,
a milý ktosi píše holou vetou
jedinú báseň v hlave na stole.*

*Ach, báseň, čo len si s ňou počne
ustatá hlava, keď ňou prehrmí
ten čierny rušeň, až sa vráti z točne
a rozbije to prázdno na rumy.*

Maliarovi

Batovi Dugaržapovi

*Akoby vietor z vložiek, zo snehu
zošival plátno, z kúskov bielej nehy,
zadrham sa sťa motor v zábehu
a divím sa, môj údiv nemá brehy.*

*Tá neha nie je sneh, je zo slnka
a čím viac slepý pozerám sa na ňu,
mám pocit, zodvihla sa kaplnka
a vyskočila, vbehla do mňa z rámu.*

*A srdce sa mi vôbec nehanbí,
a duša taktiež nehanbí sa za to,
že meníte môj údiv na jamby,
a chválím vás, a ďakujem vám, Bato!*

Z knihy prekladov

*V básni si celá ako v preklade
z blízkeho jazyka, vzdialená, cudzia,*

*máš pery pre mňa také primladé,
že dotknúť sa ich nesmie moja hrdza.*

*Darmo si tvoje vlasy založím
pomedzi verše, drzo, stále smelšie,
v básni sa cítim iba nárožím,
kde čakáva len lístie, dážď a gejša.
Spievame si ťa s básňou dvojhlasne,
ja falošný, no báseň falošnejšia,
nedarí sa nám zamknúť do básne
vzdialenosť tvoju, ani do štvorveršia.*

Skutočnosť sa mi iba sníva

*Skutočnosť sa mi sníva, zjavuje sa sen,
skutočnosť neskutočná, skrvavená vojna,
a rád som nesmierne, že do sna precitnem,
pery mu na prs priložím, len poj ma, poj ma.*

*A sajem mlieko sna a sen mi steká z úst,
po brade, po hrudi, tá hustá mliečna pena,
a skutočnosť, čo na spúšť kladie prst,
na okamih sa stráca, ihla v kope sena.*

*A darmo ihlu v sene vyhľadáva smrť,
skutočnosť na chvíľu je taká na smrť drobná,
že s radosťou smiem na ňu zabudnúť
a prosím sen, brat, napred choď a voď ma!*

Dvojaké viny

*Ako mňa páli vášeň, smäd a oheň,
tak iných spaľuje zas plameň z ľadu.
Súcitím s nimi, lásky nie je hoden,
kto s láskou nedá srdce do súladu.*

*Rozumiem chladným, inak celkom milým,
no aké je to všetko zvláštne,
že ten, čo toľko chladu uštedril im,
mne uštedril zas toľko vášne.*

*Nie, neposudzujem ich chladné činy,
aj keď chlad toľko hany na mňa stratí,
veď vďačný som, že nie som chladom vinný,
že som len samou láskou vinovatý.*

Jarné lesy

*Jarné lesy z vtáčích nárečí sú,
zavše nás to dvíha, zavše bolí to.*

*Prepadá to ako cez riečicu,
prepadá to nami ako cez sito.*

*Na jar treba odložiť sa bokom
od všetkého, čo je pochabé,*

*nepresypať ani jedným okom
zvodnú krásu lesnej Betsabé.
Chodím k lesom ako nahý Dávid,
akoby som chodil do neba,
hluchý na to, aby som smel sláviť
život vôkol len sám zo seba.
Do lipových hájov, do dúbravy
s túžbou iba čistou, vznešenou,
ako oslík, taký tvrdohlavý,
chodím sať z tých božích prameňov.
Chodím k lesom, kde sa človek skloní,
odpočúvať básne do smrečín,
denne piť a opiť sa z ich vôní,
no a spievať tým ich nárečím.*

Moja vlasť

*Na tomto svete žije iný svet,
svet, ktorý bežným zrakom nevidieť.
Neuväzní ho nenávisť a betón,
svet dostupný len básnikom a deťom.
Na život medzi vami mám už málo síl,
ja do iného sveta som sa narodil.
Môj svet je ostrov za hranami vecí,
kde všetko umierajúce sa kriesi.
Zostali z neho iba črepiny,
očami viditeľný je len slepými.
Nakoniec, načo zrak, kde za nás vidia
anjeli, čo nám darujú krídla.
V tom svete žijem, v kraji za krásou,
vo svete bez slov, plnom zdravasov,
vo svete, kde tak nádherne ma klamú
hudobné krídla nezemského chrámu.
Popíjam si tam kávu pri mame,
na tomto svete sa však míňame,
ale v tom svete ako láska veľkom
spolu sme, ona predišla ma celkom,
ja som tam dušou, telom ešte nie,
ale už cítim v srdci brieždenie.
Už vidím krásu za okrajom vecí,
tú krásu, ktorá milujúcich kriesi.*

Kríže

*Chamtivosť vľavo, upravo núdza,
i závišť vľavo, Bohu cudzia,
vľavo vzdor, upravo kajúcnici,
napravo svetlo na sietnici.
Naľavo pýcha, štipka ticha*

napravo, víno do kalicha.
Naľavo všetko také nízke,
napravo nevinná krv v miske.
Naľavo prach a vpravo perly,
napravo pokoj, vľavo nervy,
neprávosť vľavo, celkom vľavo,
a celkom vpravo právo, právo
zahľadiť jazvy, dať im názvy,
osloviť nebo raz ty, raz vy,
naľavo bľabot, vpravo slohu,
onikať v slohách Pánu Bohu.
Rúhavý vľavo, vpravo svätý lotor,
napravo plameň, vľavo popol.
Naľavo plevy, je ich plno,
napravo ľútosť, nádej, zrno.
Vpravo strom, vľavo šuchot lístia,
v strede kríž, žezlo Krista.

Druhé narodenie

A čo to značí údel niest?
Byť pripravený prijať úder,
keď v nemej tvári božia päšť
prerazí ústa; keď sa z hrdiel
vyvalí krása. Pozvať meč,
nech roztvorí ťa celkom zvnútra,
a vyvalí sa z teba reč,
iba naoko taká smutná.
A čo je reč? Len krik, len spev,
keď naruby sa valí genóm,
keď narodí sa z hĺbok čriev
vo svojom plači udivenom
druhý raz človek. Lebo byť
neznačí žrať a piť, a smiať sa.
Byť, to je pestovať si cit,
na ktorom pasie sa tá krása.

Stopy

Bože môj, čo som? Len vrúbok
na berle tvojich hĺbok.
Len na palici zárez.
Kam chceš ma zanes.
Od lesa po palinu,
k oblakom za les,
čo ešte zostali mu,
po vtáčiu okarínu.
Bože môj, čo som? Zrnko piesku
o vlasti, o Slovensku.
A vonku čo som vlastne?

A čo sú moje básne?
Tvár nevidiaca za roh.
Rodný prach na sandáloch.
Pradáva bukolika.
Steh na konopnom plátne.
Jas kríža z kostolíka,
čo blysol v nenávratne.

Johann Sebastián

Bach. Bach. Bach.
Zvysoka v podnebesí.
Bázeň, len potlač strach,
a udri na klávesy.

Bach. Buch. Boh.
Nebeský potok. Rieka.
Padám už veku z nôh.
Boh do mňa vteká.

Šepkám ti ako v snách
bez konca svojej prosby.
Boh. Buch. Bach.
Udri ma a ma rozbi.

Bach. Bach. Bach.
Šialená hudba, hrozná,
na miskách božích váh
nanovo zlož ma.

Bud'

Bud' deň. Bud' noc. Bud' sen.
Bud' z milióna črepín.
Len bud', nech smiem,
nech si ťa naspäť zlepím.

Bud' dážď. Bud' sneh. Bud' hmla.
Bud' vír. V tom víre tanca
bud' láskavá a zlá,
len naostatok staň sa.

Bud' plač. Bud' smiech. Bud' ston.
Vstúp ako do orchestra
do mňa a napokon
bud' mojej duši sestra.

Bud' deň. Bud' noc. Bud' tma.
Bud' - hoci šero v sále.
A klam, a oklam ma,
no iba dokonale.

Kniha

*Vesmír je kniha, kniha v božom srdci,
my do jedného sme len písmená
vzdialených básní, ktoré vesmír mlčí,
ten starostlivý výkrik znamenia.*

*Vychádzam na dvor, keď už všetci spíte,
čítam z tých litier, kým noc neminie,
a navliekam ich na pozemské nite,
vzdialené tiché gestá mamine.*

*Krímim ich z ruky ako krdeľ húsok,
z tej radosti, keď nemôžem sa hnúť,
sám seba píšem po kúsočku kúsok,
kým bodku nedá za pointou smrť.*

Opilec

*Na hviezdnej lúke, na otave času
pasie sa stádo. Ja len zmámene
z milosti Božej dojím si tú krásu,
prisatý na jej vemene.*

*Privretým zrakom pohládzam tú lúku,
na viac by som sa aj tak nezmohol.
Z lunného jasu, z naliateho struku
púšťam si do žíl boží alkohol.*

*Básnik, ten chĺpok vesmírneho ucha,
chytá niť, ktorú stráca Ariadné.
Len biedna duša, na ten výkrik hluchá,
pomimo prejde, do tmy prepadne.*

Dejiny

*Od narodenia horím,
od Ríma po rým,
s nohami na hranici,
k bolesti veľkorysý.*

*Storočia mi už oheň
na lýtka šľahá, bohém,
storočia mi už žehná
tak, že mi šľahá stehná.*

*Zrodený do prhlľavy
závisti, lži a slávy
mám oheň takmer po pás,
tekutý topás.*

*Plamene kladú čiarku,
Johanku z Arcu,
vysoko na hranicu,
na hrud', až k lícu.*

*Celý som z ohňa,
a načo, bohzná,
azda, že trpím zimou
i na hranici rýmov.*

*V planúcom Ríme,
v príhodnej klíme
páli ma plameň.
Som oheň. Amen.*

Čudáctvo

*Brat sedí v tieni pod dubom,
na liste trávy do ticha si píska,
a nič viac nemá za lubom
okrem tej piesne, ktorú celkom zblízka*

*počúva anjel. Keby nekonal
nič viac, len vydal tých pár tónov,
už je to zázrak. Vedľa na konár
sadol si vietor, podelil sa s tónou*

*o tiché miesto. Vtáky šveholia.
Veru nič zvláštne nebolo by na tom,
keby tým vetrom na vetve som nebol ja,
práve tak ako trávou, anjelom i bratom.*

*Pieseň sa nesie v páre s ibisom
po nebi, čo má meno odpustite mi.
Zomrel som pre vás, ale živý som,
lenže v tom hvizde trávy rozpustený.*

+ + +

*Za tmy som vstal, no meškám,
žltáčik sedí na bodliaku
pri ceste ku ovečkám,
koncové svetlo jesenného vlaku.*

*Ušla mi rosa, utekajúc bosá
po trní, po kamení, zhorela sťa olej,
ani sa neobzrela, kto sa
na klzkom blate šmykne po nej.*

*Prikladám voňavú prst' k perám,
akoby náhlil som sa po rým.
Akoby som sa sklonil k dverám,
ktoré viac neotvorím.*

*Oblaky, kúsky potrhaných roliet,
pred jasom ako z kotla.
Prišiel som diviť sa a zhorieť
na verše celkom do tla.*

+ + +

*Hlava je vajce. Hľadá svoju kvočku
na hniezde. Sadá si naň noc.*

*A deň sa liahne z vajca. Po kúsočku.
Od Vianoc do Vianoc.*

*A koľko dní sa vôbec nevyľiahne,
a koľké vyľiahnuté zahynú.*

*Hlava je vajce vtáka, ktorý ťahne
do hniezda - venca z vavrínu.*

*V okrúhlom prázdne na korune
vždy zjari ktosi opäť namrví
z hviezdneho prachu. Zostanú len trne,
keď opadajú listy od krvi.*

Otec a syn

Arsenijovi a Andrejovi Tarkovským

*Sú noci, v ktorých kvapky jasu
stekajú sviecam po líci.*

*Anjeli sú to a sú
to moji bratia básnici.*

*Zavesili si krídla na kľúč
kuchynských dvier a iba svietia.*

*Jediné bratstvo, jedna náruč,
kvapôčka jedna, druhá, tretia.*

*Sviece sú zo slz, z toho vosku
vidúcich, čo sa z ticha valí
do mojich nocí. No a trošku
aj z bozku, lebo milovali.*

Skrátka

*Za tmavej noci lúče,
to zavýjanie vlčie,
vystúpa z horských dolín
na klenbu nebies po rým,
s hviezdami rýmuje sa,
na zem a na nebesá.*

*To vo mne svorka vlkov
tak zavíja ma lúkou,
keď vyje dakam k hviezdám,
hoci sa hviezdám nezdám.*

*Ležím tu zavinutý
sťa Lazar v dome smrti.*

*Nebo však zíde na zem,
len dotkni sa ma, báseň,
keď si ma zavínula,
ty, hviezdna majuskula.*

*Príď po mňa, slovo,
vzkriesenie Lazarovo.*

Noe

Vysielam slová holuby,
keď krákajú len havrany
urážok, skepsy, záhuby.
Holuby bielej záchrany.

Som iba archa Noema,
raz sa však holub navráti
hoc Noe ruky holé má,
slnečným jasom zohriaty.

Som holub, havran povodní,
archa i Noe, praotec,
prísľubu mieru nehodný,
no dúha vzíde nakoniec.

Aby ho nezmyl jednej noci dážď

Aby ho nezmyl jednej noci dážď,
aby ten dážď mu z tváre hviezdy nezmyl,
do svojho vnútra pozvem každú zvlášť,
do svojho vnútra pozvem celý vesmír.

Nato som tu a nato je môj dom,
nech sa má kam vždy na noc ukryť bázeň,
nech sa má kam skryť báseň s plachým snom,
keď rozhodne sa zostúpiť raz na zem.

Prestieram pre dvoch, hoci opäť sám
sadnem si k stolu ku dvom čaším vína,
aby si vedela, až nebudeš mať kam
položiť hlavu, až ti bude zima.

Rituál

Zo šálky s ulomeným uchom,
z oblohy, kde sa brieždia mi
nebeské hviezdy, naplnený duchom
čajovú vôňu pijem nozdrami.

Prikladám ústa k modrotlači,
ku hviezdám za bieleho dňa,
tam, kde sa pery klášť i tebe páči.
Pijem ich do samého dna.

Hviezdnatá šálka poézie,
koľkokrát som už z teba pil.
Mám pocit, že to čaj mňa pije
po dúšku dúšok, do ostatku síl.

Neposlušníci

Otec mi radil, netrať čas
na básne, uč sa, hľadaj prácu!

*Neposlúchol som. Bez príkras,
na krásu tratím stále viacej času.*

*Neviem nič. Život sa mi rozsýpa
pomedzi prsty. Hladný som, až beda.*

*Ale čo, keď ma nesie paripa
s očami, ktorým odolať sa nedá.*

*Starý som, sám už radím synovi,
denne sa uč a trénuj svojho ducha.*

*Krása, to sú len zlaté okovy.
Ale syn moje slová neposlúcha.*

*Vysoko v sedle jazdí na koni,
neohrozený ako škrtič hadov.*

*Raz staroba ho k zemi nakloní,
za dcérou pôjde s takou istou radou.*

+ + +

*Remeslo má vraj zlaté dno,
v tom sú vždy všetci zajedno.
To preto krása býva biedna,
že hlboká je, celkom bez dna.*

*

*Keby tak vynašli raz veslá -
nie na vodu, no do remesla!
Keby tak objavili také pádlo,
čo remeslu by siahlo na dno.*

+

*Vrháme sa strmhlav do ošial'ov,
jedným ošial' moc a druhým ošial' nôt,
jedným Boh a iným plný válov,
jedným perly, druhým šrot.*

*Proletári všetkých krajín,
rozmýšľajte, až tak spojte sa!
Jedným Ábel, druhým Kain,
jedným peklo, druhým nebesá.*

Učeník

Bez neho sa dusím v tme a biede.

*Ale nie som svätý obrázok,
vyrušujem v triede, ktorú vedie,
unúvam ho množstvom otázok.*

*Vykrikujem, všimni si ma, tu som,
od teba mi duša závisí.*

*Visím na ňom celým svojím srdcom,
aj keď sedím v zadnej lavici.*

*Dávam sa viesť jeho strmým hrádzam
popri strmej, temnej hlbine,
ľutujem však, že ho cestou zrádzam
ako dym, čo stojí v komíne.*

*Cítim lásku, takú ľudskú, biednu,
píšem cez celú oblohu
vždy tú istú báseň, iba jednu
krátku báseň, celú o Bohu.*

Farizeji

Larise Miller

*Mnoho je takých hrdinov,
objímajú ma z každej strany
a nazývajú spodinou
každého, kto mi dýchať bráni.*

*Môžem ich rátať na tucty,
tie spravodlivé, biele hroby.
Prežehnajú sa trikrát, nesúc ti,
Bože môj, plody svojej zloby.*

*Volávajú ma, drahý brat,
hotoví biť sa z celej sily
aj holý život za mňa dať,
len keby žili, keby žili.*

Kopčianska cestička

*Ubieha podo mnou,
tak voňavo, tak skromne,
s nádhernou pohromou
rúti sa do mňa vo mne.*

*Na hniezde z imela
slnko sa povyzlieka,
mlyn, čo ma zomlela
na plevy, na človeka.*

*V deravom klobúku
odmieta polemiku,
zomleté na múku,
soľ Bohu na chlebíku.*

*Cestička, neviem kam,
najskôr však do kostola,
tá cesta, čo je chrám,
krížová dookola.*

Mravec a mucha

*Pošepkal raz multe mravec:
Mucha, mucha, poďme na vec!*

*Mucha na to: Veru pod'me,
ale za dňa? Radšej potme.
Čaká mravec, čaká mucha,
čaká ten pár plný ducha,
až sa večer celkom zotmí.
Hladí mravec muchu, pod' mi
pozrieť, čo mám v pravom očku.
Máš tam krásnu rozprávočku!
A čože mám v tom očku ľavom?
Rozprávočku ako v pravom.*

+ + +

*Nekonečno je vôkol vzplanutí,
nikoho nikto do nich nenúti.
Do plameňov, čo blčia spanilé,
bez konca vrhajú sa motýle.
Zhoria v nich priestransť a planéty,
i srdce, keď sa zanieti.
Kto nazrel za ich okraj, uvidel,
vrhol sa do ohňa aj bez krídel.
Hudba je z plameňov, i spev,
z príťažlivosti tajomstiev.
Keď si mi doprial smäd, tú živú smrť,
dopraj mi ožiť v nej a zahynúť...*

Kúpeľ

*Napoludnie aj tieň cívajú
pod zeleň stromov, lúka zastená
k blízkeho háju, aspoň k okraju
tej impresie tieňového básnenia.
Páli to do mozgových závitov,
intenzitu má vtedy najprudšiu,
a ja v tom stojím, s hlavou odkrytou
až na srdce, až celkom na dušu.
Rodí sa báseň, sestra znamenia -
po koľký raz už, po stý, stoprvý.
Triafajte do mňa, hrany kameňa,
jas nech ma ostrím reže do krvi.
V beztvarej hmote azda zastenká
budúca socha, nahá od clivôt.
Kameňujte ma, božie písmenká,
ukameňujte si ma na život.*

Podoba

*Prv ako človek boli rieky,
človeku robili však prieky,
až človek stvoril taký vek,
čo poprehrádzal toky riek.*

*Rieka je krotká, má dosť času,
po krajine sa valí, skrz
zábrany, smutná od úžasu,
po okraj plná ľudských slz.*

*Aj ja som iba taká rieka,
čo stále z teplej krvi steká,
kým celkom zo mňa nestečie
láska, to božie nárečie.*

Nová doba

*Malý som človek, stále menší,
preto ma berú na plecيا
velikáni, no - osvietenci,
najskôr ma ale obesia.*

Túžba

*Chcel by som byť raz psíkom,
pánovi dychom ruky hriať,
pán bol by starý maliar ikon,
náš by bol smäd a hlad.*

*Pán by mal silu takú božskú,
čo odnikiaľ sa neberie,
premaľoval by z pôjda dosku
na dvere domov k nádhere.*

*Vstúpili by sme do ikony,
otriasli zo sandálov prach,
blúdili spolu nevidomí
po raji Bohu na očiach.*

O KVAPKE

*Na kraji ríny visí kvapka,
nedokáže sa ani hnúť,
drží sa rukou, len tak habká,
skočiť, či prijať inú smrť.*

*Modlí sa k oblakom a dažďu
s pokojom božím na duši.
Nemôže spáchať samovraždu,
a tak ju slnko vysuší.*

DILEMA

*Urobil chirurg dobre vlastne,
ked' odstránil mi sivý zákal?
Ved' opäť vidím celkom jasne,
nuž ako by som nezaplakal.*

Priateľ

*Ku všetkému má poznámky,
môj priateľ, zábavný to sok,
namiesto kľúča do zámky
podstrčí vždy pár poznámok.*

*Ja fandím jeho záľube.
Ale môj priateľ zabúda,
že dvermi dostal po hube,
že sa len prosto nadrda.*

Tráva a rosa

*Na kolienkach trávy sedí rosa,
oziaba jej nôžky, ved' je bosá.
Milosrdne tráva pritúlila rosu,
debatujú spolu, kto sú, čo sú.
V noci bola veru riadna kosa,
rose teraz kvapká rosa z nosa.
Sklonila sa tráva k chorej rose,
zohrieva jej nôžky také bosé.
Tráva teplé podkolienky nosí,
čičmičky má do dažďa aj rosy.
Na kolienkach prečkala jej rosa
noc, kým nerozvidnelo sa.*

Rátanie baranov

*Obzor a lávka. Most - nad časom, nad riekou.
Mesiace, ten delfín, tá biela veľryba
preskočí barany dvoch mojích nárekov.
Ďalej sa zrážajú, až most sa prehýba.
Zablysne sa, kde sa dve kosti lebečné
stretajú. V mieste ich priameho dotyku.
Blesk sa však odráža od čiel, kým neprečnie
do mňa a rozvíri aj vo mne paniku.
Jedna kosť menom príde a druhá nevráť sa.
Dve čelá rohatých, urputných baranov
bijú sa pod skokom mladého mesiaca.
Jeden blesk za druhým, a rana za ranou.
Lávka. Most nad riekou. Noc má tvar obočia.
Barany oblakov. Dve zrázne pohoria.*

*Mesiac aj s hviezdami do noci preskočia,
oči mi prikryjú, spánkom ich zatvoria.*

Akcelerácia

*Štartuje to, šliape na pedále,
tlačí na plyn, prudko, nehatene.
Aby to však bolo dokonalé,
mŕtvi berú sady za korene,
kníšu zvonmi, vo vežičkách stromov
napoludnie zvoní Anjel Pána.
Vietor nohou, priezračnou a chromou,
šuchce sa tam od samého rána.
Pridávam sa, vynásobím dvoma
všetok zhon, to nadšenie i bázeň.
Doma som tam, k slzám som tam doma,
v kraji nebies zostúpených na zem.*

Môj Hamlet

*Niet žiadnej voľby, byť či nebyť.
Ak do násilných rúk vzal ktosi dýku,
iný mi z jaziev zviazal rebrík
a silu stúpať šteblík po šteblíku.
Posledná rana bude rana prvá,
i chlebič z múky, zarobenej potom.
Ak Boh je Bytie, všetko, čo je, trvá,
i bolo predtým, no a bude potom.
Som tu len jeden z mnohých hostí,
len jeden hlas, čo volá, spas ma.
Niet minulosti a niet budúcnosti,
je iba večnosť, jedna, jasná.
Odpusťte, nepriatelia, ak som nenávidel -
vás, vašu podlosť, vaše poníženia.
Veď vďaka vám mi Boh dal dvojce krídel
a schoval si ma na hrud', do záhrenia.*

Sen

*Od detstva sa mi sníva jeden sen.
Volá ma ktosi cez kamennú stenu,
z tej strany, za ktorú tak chcem
prehodiť telo, zostať chrbtom k tieňu.
Rozbehnem sa, no zastaví ma múr,
pod stenu padám, padám na kolená,
Abrahám z ďalekého mesta Ur,
úbohý žobrák, len tieň tieňa.
Rozbehnem sa a padám, padám z nôh,
no na kolenách, vo sne zdáva sa mi,*

*cez múr mi na tvár kladie dlane Boh,
zo všetkých strán a na všetky tie rany.*

**Nad obrazmi
ukrajinského maliara O. D.**

*Netreba tému, keď sa na plátno
rozhodne sadnúť ako na kvet motýľ.
Akoby maliar dostal záchvat, no
naopak - záchvat maliarom sa opil.*

*Krásna smrť sa ním práve opila
ako hmla farbou, takou hustou,
až štetec, krídla toho motýľa,
zoberie si ho medzi brušká prstov.*

*O čom to je? Sneh býva o breze
a breza o chodníku, o plameni popol.*

*No je tam viac, a práveže
to neviditeľné sa stalo stopou.*

*Motýľ si sadá, portrét maliara
nanáša na kvet, zo šupiniek krídel
poskladá vitráž. Svätý z oltára
mu požehnával, keď to všetko videl.*

Večnosť sa s nami rozpráva len obrazmi.

*Motýľ, bozk ruže v puku neba spiacej,
je obraz o obraze, báseň o básni,
a maliar čo aj skape, nemôže dať viacej.*

Nedostatkový

*Môj Pane, ako ťa je málo
na jeden ľudský dych.
Mnoho je nás, nuž ako sa tak stalo,
že si len jeden na všetkých.*

*Ako chceš, tráp ma, blíž mi
neobjateľným dychom pokoja,
len nech ťa nemá blížny
viac ako ja, viac ako ja.*

*Uprostred tvojich náhod
buď stále istotou, a buď
len pre mňa, pre môj národ,
ostatných tvrdo súď.*

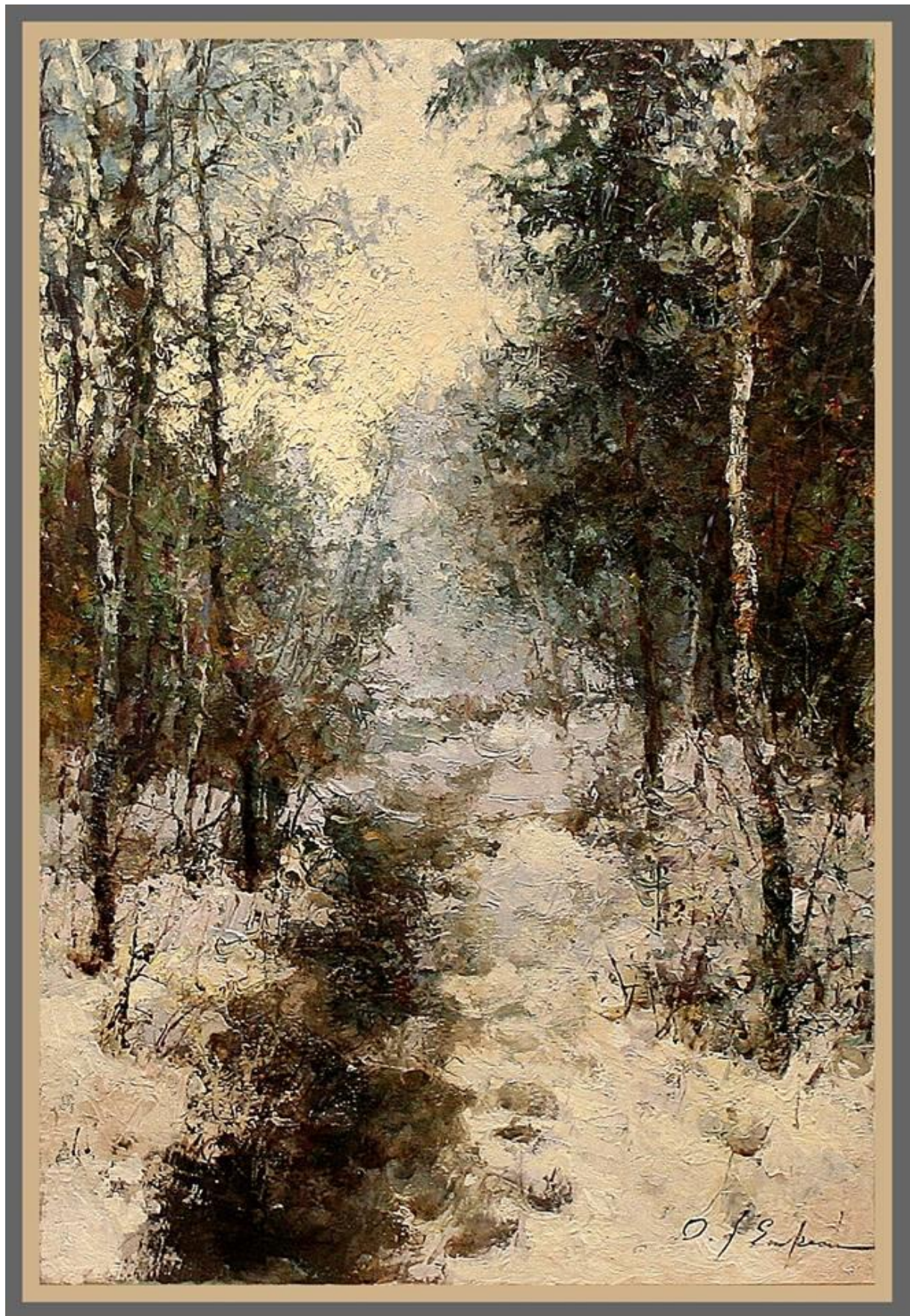
*A cíť sa vo väzení
slobodne ako Boh
na mojom egu obesený,
nech blížny padá z nôh.*

Balada

*Brezové kmene plačú zjari,
s ľútosťou slnko hľadá na ne,
skrúšene sa aj havran tvári,
ale tie slzy nie sú slané.*

*V korunách vietor ticho spáva,
len na hladine kníše bóje.
Od rána slzy roní tráva,
no nie sú slané ako moje.*

*Plač rozochvieva v nebi vtáčiu
pieseň, plač rosí brázdy v poli.
Aj prhlávám tak listy plačú,
ale ich srdce inak bolí.*

https://scontent.fbts4-1.fna.fbcdn.net/v/t1.0-9/12744304_979687425432633_7119102011614799456_n.jpg?oh=1245118359b7ee6508116f7509050f19&oe=5B017F4B